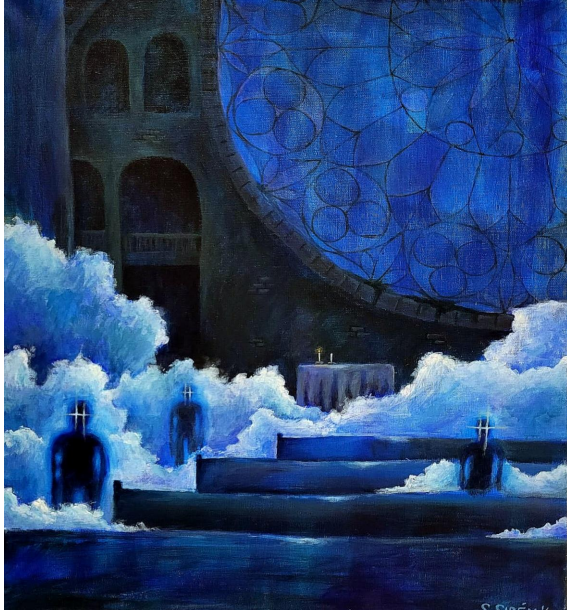

Promise me you'll be alright

Sofia Sirén

TAITEEN PERUSOPETUKSEN KUVATAITEEN
LAAJAN OPPIMÄÄRÄN LOPPUTYÖ,
POHJOIS-HELSINGIN KUVATAIDEKOULU 2023

Aihe

Teokseni käsittelee kuolemaa, luottamusta ja uskonnollisuutta. Käsittelen useasti teoksissani juuri jotakin synkempää aihetta (yleensä juuri kuolemaa), luontoa tai unia, ja tämä sattui kuulumaan eniten ensimmäiseen kategoriaan. Erityisesti kuolema on keskeisesti läsnä teoksessani, mutta käsittelen sitä niin, että kuolema ei ole lopullinen asia vaan ennemminkin välivaihe. Teoksien tapahtumapaikkana on kirkko, joten uskonnollisuus on sinänsä teoksissa läsnä. Lisäksi halusin teosten enemmän tai vähemmän resonoivan jotakin pyhää ja herkkää. Luottamus sen sijaan on hieman epäsuoremmin esillä. Trustfall-teos on syntynyt yhdessä toisen teokseni kanssa, jonka nimi on Trust eli luottamus. Ylipäättänsä teoksissa oli ideana kuvata luottamusta toiseen ja parempaan tulevaan.

En varsinaisesti "valinnut" mitään aihetta, vaan aiheet tulivat minulle itsestään. En oikeastaan koskaan suunnittele teoksiani tarkemmin, vaan annan niiden itse muodostua prosessissa. Jouduinkin vasta nyt tätä portfolioa tehdessä enemmän analysoimaan tekemiäni valintoja ja juuri esimerkiksi sitä, miksi tämä aihe tai aihepiiri tuntui minusta oikeimmalta valinnalta.

Aihepiiri ei varsinaisesti ole henkilökohtainen, mutta toisaalta samalla on. Olen ikuinen optimisti, joten synkeiden ja negatiivisten asioiden kuvaaminen onnellisemmalla ja lempeällä tavalla tuntuu minulle aina oikealta ratkaisulta ja asialta, jota haluan teoksillani välittää. Maalaan useasti luurankoja tai muuta kuolemaan liittyvää, mutta lähipiirissäni ei ole kuollut kukaan, joten se ei sinänsä ole henkilökohtainen asia. Isäni on kuitenkin sairastanut parantumaton syöpä nyt viisi vuotta, joka on ollut minulle kovin raskasta henkisesti. Ehkä juuri maalaamisella haluan muistuttaa itselleni toivoa paremmasta ja juuri siitä, että elämä aina jatkuu ja kaikesta voi löytää jotakin hyvää.

Tekotapa

Teokseni on tehty akryylimaaleilla, koska se on minulle tutuin ja mieluisin tapa maalata. Olen ollut myös kiinnostunut rakentamisesta ja pienoismalleista pitkään, mutta maalauksen tekeminen lopputyökseni tuntui luonnollisimmalta vaihtoehdolta, joten niin päädyin myös akryylimaaleihin. Olen saanut useasti palautetta, että maalaan akryyleillä "öljyvärimäisesti" eli esimerkiksi teen ohuempia kerroksia pohjalle ja tarkennan aina kerrosten lisääntyessä. Akryylit ovat minulle kuitenkin erityisesti siksi mieluisat, koska mielestäni niissä on kaikkein kirkkaimmat ja vahvimmat värit. Lisäksi minulla oli jo ennen lopputyön aloittamista hyvin selkeä visio, millaisen lopputuloksen haluan tehdä. Siksi päädyin tuttuun tekniikkaan enkä yrittänyt mitään uutta, jotta lopputulos ei heikentyisi teknisen puutteellisuuden vuoksi.

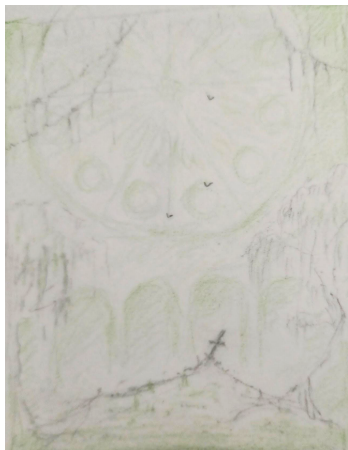
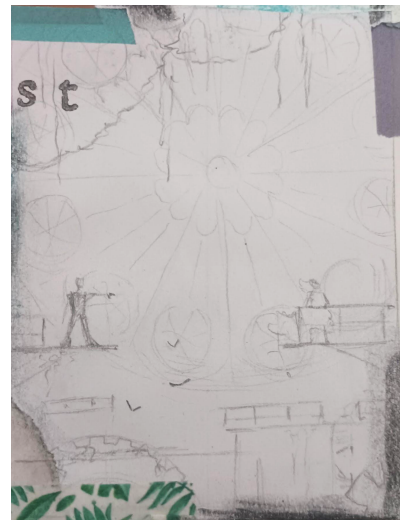
Erityisenä omana tekniikkanani on laittaa maalausten pohjalle jokin tietty väri, joka tuo lopputulokseen tietynlaisen tunnelman ja muutenkin sitoo jälkimmäisiä värejä yhteen. Triptyykissäni on käytetty pohjaväreinä tummansinistä, turkoosia ja vaaleanvihreää.

Työprosessi

Ideointi ja alku

Koko työhän on triptyykki. Se ei kuitenkaan syntynyt tai kehittynyt triptyykinä, vaan kolmena erillisenä teoksena. Ensin syntyi idea Trustfall-teokseen, suunnilleen yhdeltä yöllä. Tällöin teosnimenä oli Paradise. Hahmottelin ideani paperille ja jatkoin tyytyväisenä nukkumista. En työstänyt ideaa enempää kuukausiin; tiesin vain, että haluan jonakin päivänä toteuttaa kyseisen suunnitelman.

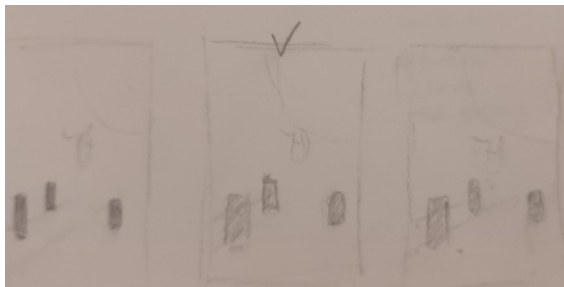
Ohessa kaksi suunnitelmaa: ensimmäinen, joka syntyi keskellä yötä, ja toinen, jonka tarkensin seuraavana aamuna alkuperäisestä versioista.

Seuraavana - ehkä pari kuukautta edellistä myöhemmin - muistaakseni tuli idea Eden-teokseen. Se taisi kehittyä pitkälti samalla tavalla kuin Trustfallkin, eli yhtäkkisenä ideana, jonka sitten hahmottelin paperille. Tästä työstä minulla oli kuitenkin selkeämpi visio heti alusta lähtien. Esimerkiksi hahmottelin teoksen vaaleanvihreällä puuvärillä, sillä tiesin, että teoksen tunnelmaväri olisi se.

Viimeisenä, muutamia päiviä Edenin jälkeen, keksin idean Memories-teokseen nähtyäni tietyn kuvan Pinterestiä selatessa ja inspiroiduin siitä (Lähteet-osiossa). Alkuperäisessä luonnoksessa on

keskiössä kylläkin patsas alttarilla, jota lopputuloksessa ei kuitenkaan ole. Tein myös muutamia tarkentavia sijoitteluvaihtoehtoja suunnitelman jälkeen, sillä en pitänyt alkuperäisen hahmotelman varjohahmojen sijainneista.

Kun sitten lopulta sain edellisen teokseni valmiiksi ja päätin aloittaa tekemään uutta maalausta, tajusinkin, että edellä kertamani ideoinnit sopivatkin aika hyvin yhteen juuri teemansa ja tyylinsä (etenkin ikkuna-asia) vuoksi, joten syntyi idea triptyykistä.

Alun perin teokset olivat hieman pitkulaisempia, mutta kehyspalojen puutteellisuuden vuoksi päädyin tekemään teoksista hieman neliöisemmät. Toki olisin voinut maalata paperille ja ongelma olisi sillä selvitetty, mutta halusin tehdä välttämättä kankaalle, sillä se tuntui itselleni "hienommalta" vaihtoehdolta ja halusin kovasti tehdä lopputuloksesta mahdollisimman huolitellut.

Pohjaväri ja tunnelma

Edellisessä työssäni olin käyttänyt ensimmäistä kertaa kunnon pohjaväriä (keltaista). Olin pitänyt lopputuloksesta niin paljon, että päätin soveltaa samaa tekniikkaa tähänkin työhön.

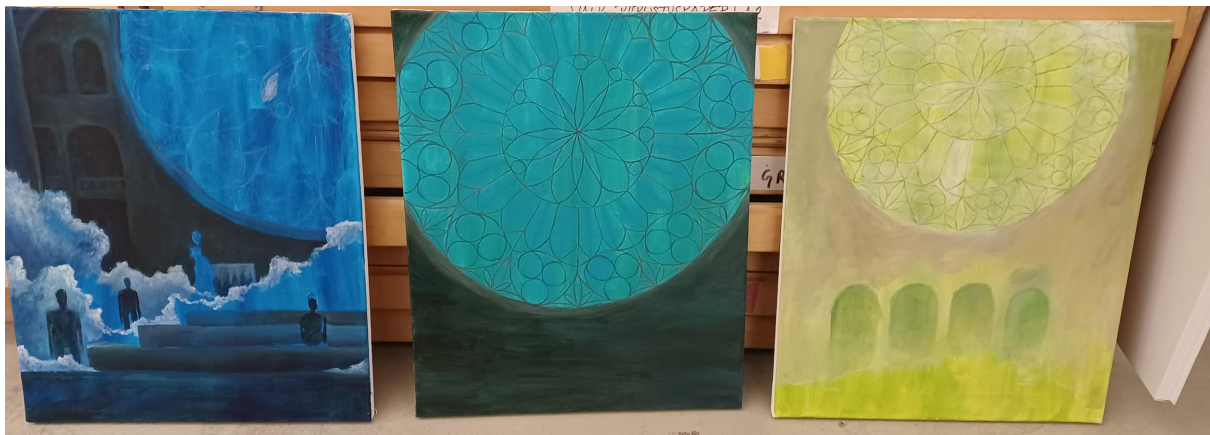
Memories-teokselle tuli tummansininen pohja, koska halusin tunnelman olevan synkempi, tummansininen tuntui minusta jopa melko kuninkaalliselta ja halusin tunnelman olevan hyvin kolkko ja mahtipontinen, ja lisäksi kylmät sävyt auttoivat tuomaan esiin kirkon ja paikan luotaantyöntävyyttä.

Trustfall-teoksella tuli turkoosi pohja, koska se oli minulle itsestäänselvyys. Teoksen nimihän oli alunperin Paradise, ja turkoosista tuli eniten juuri tämä mieleen (yhdistettynä pinkkiin, mutta sitä en kuitenkaan taustaan tai teokseen integroinut). Turkoosi oli myös luonnollinen väriväli tummansinisen ja vaaleanvihreän välillä, sillä Eden-teoksen taustaväriksi oli tulossa varmasti jonkinlainen lämmin tai vaalea vihreä.

Ja Eden-työlle tosiaan tuli lopulta vaaleahko vihreä. Alunperin väri oli paljon kellertävämpi, mutta muutin sitä vesiliuotetulla maalilla hivenen kylmemmäksi ja neutraalimmaksi, koska alkuperäinen sävy oli mielestäni liian erillinen niin muihin kahteen teokseen kuin myös alkuperäiseen suunnitelmaan ja tunnelmaan.

Harmaat seinät

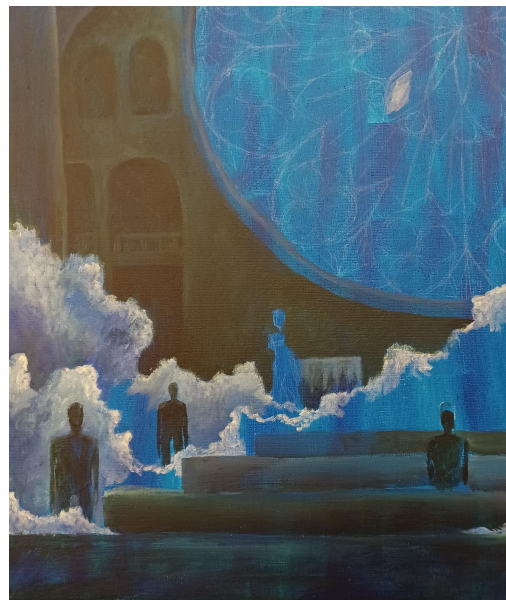
Suurta päänsäivää aiheuttivat teosten harmaat seinät. Ilman muuta Memories:ssa piti olla tummimmat seinät ja vastaavasti Edenissä vaaleimmat ihan vain taustavärien ja päivänajan perusteella, mutta koska kyseessä oli triptyykki, olisi ollut ihanteellista, että Trustfallin seinä olisi ollut sävyltään täsmälleen näiden kahden välillä.

Tässä jotain kuvia myöhemmästä työstövaiheesta, koska ilmeisesti Memories-teos on jo jonkin verran edistynyt. Tosiaan, Trustfallin seinät jäivät lopulta huomattavasti tummemmiksi kuin mikä olisi ollut puoliväli. Tein eri väritestejä digitaalisesti, ja vaaleampi väri ei yksinkertaisesti tuntunut oikealta. Toisaalta tässä kuvassa Trustfallissa ei ole vielä sen tunnusomaisia raitaita ja telineitä, jotka olivat vaaleammanharmaita ja näin vaalensivat teosta kokonaisuudessaan.

Memories-teoksen patsas ja uusi suunnitelma sen suhteen

Kuten aiemmin kerroinkin, alun perin Memories-maalauksessa piti olla patsas maalauksen keskiössä, jolla olisi kädet ojennettuna. Katosta piti tulla valoa, joka valaisee patsaan. Jotenkin kuitenkin minusta alkoi hiljalleen tuntua, että maalauksessa tapahtui liikaa eikä ollut enää niinkään keskipistettä, joten annoin koko tämän idan vain lähteä. Tilalle tuli pelkkä alttaripöytä (näkyv toisessa kuvassa) ja sen päälle kaksi kynttilää, toinen palava ja toinen sammunut. Tämä oli loppujen lopuksi itse asiassa itselleni todella mieluinen ratkaisu, sillä näin sain myös yhdistettyä teemallisesti erinäisempää Memoriesea kahteen toiseen työhön (Trustfallissa ja Edenissä on enemmän kasveja ja niiden ikkunat ovat molemmissa keskellä, joten ne ovat selkeämmin "samaa sarjaa"). Kaksi kynttilää tuli sitten symboloimaan Trustfallissa olevia kahta rakastavaista, joista naisen voi tulkita kuolevan Edenin hautakiven ja miehen asean perusteella.

Ikkunat

Ikkunat olivat ehdottomasti työläin vaihe koko prosessista. Ensin minun piti suunnitella ikkunat (halusin tavallisen goottilaisen pyöröikkunan, joka olisi 12-jakoinen, kuten ne yleensä ovat). Seuraavaksi hahmottelin ikkunat töihin valkoisella liitukynällä, jonka voisi jälkeensä helposti pyyhkiä pois. Sitten minun piti maalata ikkunat. Tähän meni erityisen paljon aikaa siksi, että en ollut tyytyväinen ensimmäiseen ikkunanreunasävyyn, joten jouduin maalaamaan ainakin kahden teoksen ikkunat käytännössä kahdesti. Lisäksi minun piti maalata kaikkiin ikkunoihin niiden värilliset lasit (kolmea eri sävyä) maalaamatta samalla ikkunan reunojen päälle, joten tähänkin kului hirmuisesti aikaa. Lasit olivat myös vesiliuotettua maalia, joka ei tietenkään pohjavärien tummuusasteiden vuoksi näyttänyt samalta kaikilla pohjilla. Edenin ikkunoista tuli aluksi aivan liian värikkäät ja Memories:n ikkunat puolestaan eivät näkyneet millään. Trustfallin pohja sen sijaan oli niin kirkas, että sen päälle maalattu vaaleanpunainen näytti ruskealta.

Muuta prosessia: kasveja, haamuja ja ihmisiä yms.

Sitten jotain muita prosessijuttuja, joista ei taida olla kuitenkaan kuvia.

- Memories
 - Maalasin ainakin kolmesti savun/usvan tässä teoksessa, sillä yhdelläkään kerroista sävy ei yksinkertaisesti ollut oikea. Lopulta pilvet alkoivat oikeasti muistuttaa pilviä eikä jotakin sekamelskaa.
 - Varjohahmojen maalaaminen oli yllättävän haastavaa, sillä niiden piti näyttää hyvin epätarkoilta. Silmät olivat lempivaiheeni. Epätarkkuutta tein pitkään ja lisäämällä aina vain hieman enemmän vaaleaa tai tummaa reunuskohtiin. Tämä oli myös yksi opettavaisimmista vaiheista koko lopputyössä.
 - Lisäsin vasta ihan loppumetreillä kasvillisuuden ikkunan juureen. Alun perin teoksessa ei ollut yhtään kasveja, mutta opettajani ehdotuksesta kokonaisuus parani huomattavasti ja sitoi teosta kahteen muuhun kasveja lisäämällä.
 - Vaikka teos itsessään on hyvin tumma, en käyttänyt siinä pisaraakaan mustaa maalia, mistä olen hyvin ylpeä. Kaikki sävyt on sinisiä, ruskeita ja valkoisia sekoittamalla tehty.
- Trustfall
 - Kahdella hahmolla on häävaatteet päällä. Jouduin katsomaan etenkin pukuun suuntaa antavia kuvia, sillä minulla ei ollut sellaisesta mitään tietoa.
 - Ihmisten maalaaminen oli muutenkin ihan syvältä, sillä en ole tottunut tekemään sitä. Päätin kuitenkin siitä huolimatta maalata ihmiset, sillä halusin maalaukseen ihmisiä, eikä siis ollut muuta vaihtoehtoa.
 - Mietin pitkään, pitäisikö rattaiden ja telineiden olla vaaleampia vai tummempia kuin seinä, jotta ne erottuisivat. Päädyin lopulta vaaleampaan, joka oli mielestäni hyvä ratkaisu myös muiden töiden kannalta, sillä näin Trustfall ei ollut liian tumma ja erillinen Edenistä.
- Eden
 - Tein puut ilman mallia, mutta olin hyvin tyytyväinen lopputulokseen, vasemmanpuoleisen puun olisi voinut tehdä väknyrämmäksi, sillä en lopulta tykännyt siitä, miten se oli samansuuntainen taulun reunan kanssa.
 - Tein numrikon hyvin nopeasti, sillä tein sen päivänä, jolloin minulla ei oikein ollut maalausmotivaatiota. Ideanani oli kuitenkin maalata se uudelleen. Lopputulos oli kuitenkin niin kiva, että päädyin pitämään sen. Käytin siis vain kuivaa pensseliä ja erisävyisiä vihreitä, joita töpöttelin pienin vedoin kukkulaksi.
 - Nurmikukulalla on puinen hautaristi, niin ikään oksista tai laudankappaleista tehty, jonka oli tarkoitus olla Trustfallissa näkyvän naisen hauta. Kenties, jääköön se tulkittavaksi.
 - Lisäsin valonsäteitä, sillä halusin tunnelman olevan vielä lämpimämpi ja lohdullisempi.

Viimeistely

Viimeistelyssä lisäsin vielä teoksiin yhdistäviä tekijöitä. Linnut Trustfalliin ja Edeniin (toisaalta molempien suunnitelmissa oli ne jo valmiina). Lisäsin näihin kahteen myös pieniä valkoisia täpliä ikään kuin valopilkuiksi tai kupliksi.

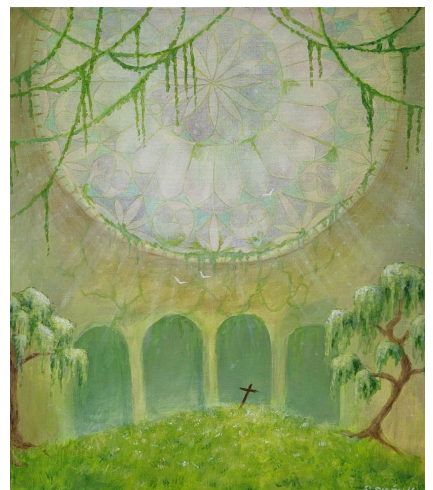
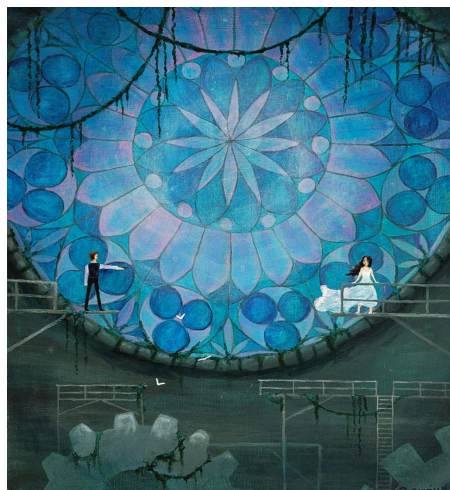
Taulujen reunojen maalaaminen oli minulle uusi kokemus, mutta se sujuikin yllättäen ihan nopeasti ja helposti. Sekoitin kolme kupillista harmaata (musta-valkosuhteet: 1:1, 1:2, 2:1) ja maalasin reunat sävyjen mukaan (vaalein vaaleimpaan jne.). Lopputulos oli siisti ja olin todella tyytyväinen. Maalausprosessi oli hieman haastava, kun teoksia piti käännellä ja sormeni olivatkin ihan maalissa tämän jälkeen.

Nimeäminen

Teoksen nimeksi tuli "Promise me you'll be alright". En tiedä tarkalleen, mistä nimi on lähtöisin, mutta luulisin sen olevan jostain novellista tai runosta, jonka olin teoksen aikoihin lukenut. Mielestäni se oli kuitenkin osuva ja sopiva nimi ja heti keksiessäni sen tiesin, ettei muuta nimeä tulisi olemaan.

Eden ja Memories olivat alunperin sen nimiset, eivätkä niiden nimet muuttuneet koko prosessin aikana. Trustfall sen sijaan muuttui useasti. Alunperin teoksen nimi oli Paradise, mutta äitini sanoi sen olevan kenties turhan samanlainen Edenin kanssa (molemmat paratiiseja). Teoksella ei tämän jälkeen ollut työnimeä, vaan yritin kehitellä uutta. Seuraavaksi teoksen nimi oli jonkin aikaa Promise, kunnes keksin koko teoksen nimen. Näin ollen yksittäisen teoksen nimi ei voinut olla Promise. Tästä sitten kehittyi Trustfall, sillä kuten aiemmin mainitsin, teos syntyi yhdessä toisen teokseni kanssa, jonka nimi on Trust. Trustfall tarkoittaa sitä, kun kaatuu selkä edellä toisen syliin, eli ikään kuin sokeaa luottamusta.

Valmis teos

Viitekehys

Olen aina pitänyt kovasti fantasiakirjoista ja -elokuvista, minkä uskoisin vaikuttaneen paljon taidemielitymyksiini ja -tyyliini. Lisäksi olen aina nähnyt todella vilkkaita ja eläviä unia, minkä lisäksi minulla on vilkas mielikuvitus, jotka ovat myös vaikuttaneet etenkin teosten aiheisiin ja suunnittelu-/keksimisprosesseihin. Pidän kovasti väreistä, minkä vuoksi teoksissani on aina eri sävyjä ja värejä. Olen myös kiinnostunut symboliikasta, minkä vuoksi juuri värien, kasvien (ei tässä työssä) ja muiden asioiden symbolisten merkitysten integroiminen työhön on minulle tärkeää.

Olen pelannut paljon videopeliä Minecraft, jossa on muun muassa värillistä lasia. Muistan nähneeni kuvia tässä pelissä rakennetuista kirjoista, linnoista ja taloista, joissa oli käytetty värillistä lasia. Etenkin tällöin opin erityisesti arvostamaan ja ihailemaan valojen suodattumista ja sekoittumista värillisen lasin lävitse.

Vapaa-ajallani tykkään lukea ja satunnaisesti myös kirjoittaa runoutta. Etenkin Pinterestistä tulee minulle useasti vastaan eri lainauksia tai muuta runoutta englanniksi. Osittain siksi myös teokseni nimi on englanniksi eikä suomeksi. Lukiessani näen yleensä paljolti asiat päässäni, joten myös todella erikoislaatuiset tai lennokaat runot herättävät minussa paljon tunteita ja mielikuvia. Nämä sitten puolestaan inspiroivat maalaamaan tai itse kirjoittamaan.

Lisäsin myös lähteisiin luettelon minua kiinnostavista ja inspiroivista taiteilijoista. Monet heistä olen oppinut tuntemaan somen välityksellä ja seuraankin heidän töitään netin, erityisesti Instagramin, kautta.

Itsearviointi

Omasta mielestäni lopputyöprosessi sujui todella hyvin. Lopputulos oli täysin sellainen, minkälainen toivoin sen olevan ja koen, että sain täysin ilmaistua juuri sen, mitä halusinkin. Aloitin päättötyön tekemisen jo viime vuonna, mutta ylioppilaskirjoitukset hidastivat prosessia niin, etten saanut sitä valmiiksi enää samana vuonna. Työprosessi siis venyi, mutta toisaalta siinä ajassa minulla oli myös aikaa oikeasti keskittyä tekemään minulle tärkeä työ, enkä joutunut kiirehtimään missään. Kokonaisuudessaan olen kuitenkin hyvin tyytyväinen.

En varsinaisesti oppinut mitään erityisempää uutta. Epätarkan maalaaminen oli uusi juttu ja sanoisin sen olleen minulle tärkein ja tarkoin oppimiskokemus. Uutta oli myös kehysten reunojen maalaus. Opin itse asiassa myös, miten tärkeä tasainen pohjaväri on. Jätin kaikkien pohjavärit hyvin nopeasti maalatuiksi ja niissä näkyi pensselinjäljet, joka etenkin ikkunoissa näkyi läpi.

Jos tekisin teoksen uudelleen, käyttäisin enemmän aikaa siis tasaisen pohjavärin tekemiseen. Samoin panostaisin vielä enemmän ikkunoihin ja niiden väreihin, ja maalaisin tarkemmin kirkkojen infrastruktuurin (tolpat, kaaret yms.) sekä Memories-teoksen kirkonpenkit. Maalaisin myös Trustfall-teoksen miehen asennon luonnollisemmaksi eli katsoisin enemmän referenssikuvia sitä tehdessä. Muutoin ei minulle tule muita kehittämisen kohteita.

Lähteet

Tämä tietty kuva Pinterestistä inspiroi Trustfall-teoksen:

<https://i.pinimg.com/564x/da/29/27/da29273da4efbb05c8fd3448e5c15bb3.jpg>

Tämä kuva Pinterestistä oli vahvasti referenssikuvana Memories-teoksessa:

<https://i.pinimg.com/474x/a3/ba/08/a3ba08a547a10abb09801b8a18161b1a.jpg>

Tämä kuva oli inspiraationa etenkin Eden-teokseen, mutta myös vaikutti triptyykin kahden muun teoksen toteutumiseen:

[linkki](#) (Anato Finnstark, "Ave Maria")

Minua inspiroivat taiteilijat:

- Claude Monet
- Ron Hicks
- Anato Finnstark (@anatofinnstark)
- Devin Elle Kurtz (@devinellekurtz)
- Adem Potaş (@adempotas)
- Stephanie Kilgast (@petitplat)
- Timothy von Rueden (@vonnart)
- awanqi (@awanqi)